

PUHEMIESNEUVOSTON EHDOTUS 1/2012 vp

Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan päätökseksi eduskunnan työjärjestyksen ja eduskunnan vaalisäännön 6 ja 9 §:n muuttamisesta

Puhemiesneuvosto ehdottaa, että eduskunnan työjärjestykseen tehdään eräitä muutoksia sen saattamiseksi vastaamaan eduskuntatyön nykykäytäntöjä. Ehdotuksella pyritään myös selventämään työjärjestyksen eräitä sanamuotoja sääntelyn ymmärrettävyyden parantamiseksi ja so-

veltamisen helpottamiseksi. Lisäksi eräät vanhahtavat termit ehdotetaan korjattavaksi vastaamaan paremmin nykykieltä. Eduskunnan vaalisääntöön ehdotetaan samalla muutosta, jolla puhemiehistön vaaliin käytettävää aikaa voidaan jossain määrin lyhentää.

YLEISPERUSTELUT

Nykytila ja ehdotetut muutokset

Eduskunnan työjärjestys

Eduskunnan työjärjestykseen (40/2000; jäljempänä työjärjestys) on sen voimassaoloaikana tehty useita muutoksia. Eräiden keskeisten muutosten ohella tavoitteena työjärjestyksen kehittämisessä on ollut säännösten saattaminen vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Pyrkimyksenä on ollut myös sääntelyn selkeyden parantaminen. Työjärjestyksen kehittämisessä on pyritty välttämään liiallista yksityiskohtaisuutta jättämällä tarkemmat määräykset eduskuntatyön käytänteistä puhemiesneuvoston ohjeiden varaan ottaen huomioon perustuslain vaatimukset. Sääntelytapa antaa puhemiehelle enemmän harkintavaltaa esimerkiksi täysistunnon johtamisessa.

Puhemiesneuvosto on antanut sille työjärjestyksessä säädetyn valtuuden nojalla useita ohjeita eduskuntatyön järjestämisestä. Puhemiesneuvoston ohjeessa puheenvuorojen pyytämisestä ja pitämisestä (15.2.2000) määrätään puheenvuoron suositeltavasta pituudesta sekä vastauspuheenvuoron ja kyselytunnin puheenvuorojen pituuksista. Vastauspuheenvuorojen osalta määräykset vastaavat sanatarkasti työjärjestyksen sääntelyä. Työjärjestyksessä ei sen sijaan säädetä tarkasti puheenvuorojen pituudesta, ja kyselytunnin puheenvuorojen tulee työjärjestyksen mukaan olla lyhyitä. Työjärjestyksen sääntelyä on syytä väljentää vastauspuheenvuorojen osalta ja jättää tarkemmat määräykset puhemiesneuvoston ohjeiden varaan.

Työjärjestys toimii eduskuntatyön sääntelypohjana ja käytännön eduskuntatyön ohjeena. Sääntely on käytännössä koettu paikka paikoin vaikeaselkoiseksi. Tästä syystä lakiehdotuksen

käsittelyä koskevaa 53 §:ää ehdotetaan selvennettäväksi.

Työjärjestykseen ehdotetaan lisäksi eräitä toimintaympäristön muutoksesta johtuvia tarkistuksia. Eduskuntatyön avoimuus on lisääntynyt jatkuvasti, ja esimerkiksi täysistunnon pöytäkirja, päätös- ja äänestystiedot sekä läsnäolotiedot ovat istunnon päätyttyä nopeasti kaikkien saatavilla eduskunnan verkkosivuilla. Tästä syystä säännökset mm. äänestystuloksen ottamisesta tietyin edellytyksin täysistunnon pöytäkirjaan eivät enää ole tarpeen. Nykykäytäntöä vastaamaan ehdotetaan muutettavaksi myös talousarvion käsittelyä koskeva sääntely.

Eduskunnan vaalisääntö

Puhemiehen ja varapuhemiesten vaalit toimitetaan valtiopäivien ensimmäisessä täysistunnossa. Puhemiehen ja varapuhemiesten vaalit ovat

merkittävimmät täysistunnossa toimitettavista vaaleista. Vaalitoimitukseen (puhemiehistön valinta, puhemiesten juhlalliset vakuutukset ja puhemiehen kiitospuhe) kuluu reilut kaksi tuntia. Yhden vaalin toimittaminen kestää noin 40 minuuttia, joka jakautuu siten, että 20 minuuttia kuluu äänestyslippujen tuomiseen vaaliuurna, 10 minuuttia äänestyslippujen laskentaan ja 10 minuuttia äänestyslippujen lukemiseen.

Puhemiehistön vaalitoimitukseen kuluvaa aikaa voidaan pitää verrattain pitkänä. Käytännössä kiireiset edustajat eivät jää istuntosaliin koko vaalitoimituksen ajaksi. Puhemiehistön vaalin merkityksen kannalta on kuitenkin suotavaa, että edustajat ovat mahdollisimman hyvin paikalla vaalitoimituksessa. Eduskunnan vaalisääntöön (250/2000; jäljempänä vaalisääntö) ehdotetaan tästä syystä muutosta, jolla vaaleihin kuluvaa aikaa voidaan lyhentää.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Eduskunnan työjärjestys

6 §. Puhemiesneuvoston tehtävät. Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan puhemiesneuvoston tulee laatia vaalikauden ensimmäisillä valtiopäivillä luettelo lepäämään hyväksytyistä lakiehdotuksista ja tehdä ehdotus niiden lähettämisestä valiokuntiin. Säännös on nykyisin tarpeeton, sillä lepäämään hyväksytyt esitykset otetaan täysistunnon päiväjärjestykseen ja sen myötä lähetekeskusteluun samaan tapaan kuin uudet hallituksen esitykset ja muut päiväjärjestyksen asiat.

24 §. Pääministerin ilmoitus. Pykälän 2 momentin vanhahtava ilmaus "puhemies julistaa keskustelun päättyneeksi" ehdotetaan muotoiltavaksi siten, että keskustelu todetaan päättyneeksi.

25 §. Suullinen kyselytunti. Pykälän 1 momentin mukaan täysistunnossa voidaan järjestää keskustelu, jossa edustajat esittävät suullisesti ly-

hyitä kysymyksiä ministereille. Kysymyksen pituuden määritelmä (lyhyt) ehdotetaan siirrettäväksi 2 momenttiin, jolloin se koskee säännöstöllä yhtäläisesti sekä kysymyksiä että ministerien vastauksia. Ehdotuksen mukaan puhemies antaa harkintansa mukaan kysymyksen tekijän ja muiden edustajien sekä ministerien käyttää asiasta lyhyitä puheenvuoroja. Suullista kyselytuntia koskevan puhemiesneuvoston ohjeen (15.2.2000) mukaan kysymykset, lisäkysymykset ja niihin annetut vastaukset saavat kestää enintään yhden minuutin. Samalla momentin vanhahtava termi "julistaa" ehdotetaan muutettavaksi nykykielen mukaiseksi.

26 §. Ajankohtaiskeskustelu Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi suullisen kyselytunnin tapaan, että puhemies toteaa keskustelun päättyneeksi, kun hän katsoo sen riittävän.

30 a §. Valiokunnan saama selvitys. Valiokunnan perustuslain 47 §:n nojalla saamasta selvityksestä voidaan käydä keskustelu täysistunnossa.

sa. Pykälässä todettaisiin, että puheenvuorojen myöntämisessä voidaan poiketa siitä, mitä 50 §:ssä säädetään. Sama periaate on kirjattu vastaaviin säännöksiin, jotka koskevat täysistuntokeskusteluja ja joissa asiassa ei tehdä päätöstä. Lisäksi tähän yhteyteen, kuten edellä 26 §:ään, ehdotetaan otettavaksi maininta puhemiehen mahdollisuudesta todeta keskustelu päättyneeksi, kun hän katsoo sen riittävän.

47 §. Ilmoittautuminen täysistuntoon. Pykälän 3 momentin mukaan täysistunnossa, joka pidetään 25 (suullinen kyselytunti) tai 26 §:ssä (ajankohta keskustelu) tarkoitetun asian käsittelemiseksi, ei toimiteta nimenhuutoa. Sekä kyselytunnit että ajankohta keskustelut sijoittuvat säännön mukaisesti muiden istuntoasioiden lomaan, joten nimenhuuto on niiden osalta vakiintunut menettely. Tämä vähän sovellettu poikkeussääntö ehdotetaan tarpeettomana poistettavaksi kumoamalla pykälän 3 momentti.

52 §. Vastauspuheenvuorot. Pykälän 1 momentin mukaan vastauspuheenvuoro saa kestää enintään kaksi minuuttia. Puhemies voi kuitenkin päättää, että vastauspuheenvuorot saavat kestää enintään minuutin. Käytännössä vastauspuheenvuorot ovat vakiintuneet minuutin mittaisiksi. Tästä ovat usein poikenneet ministereille annettavat vastauspuheenvuorot, joiden pituus on vaihdellut tilanteen mukaan yhdestä kolmeen, jopa viiteen minuuttiin. Puhemiesneuvoston ohjeilla on määrätty tarkemmin puheenvuorojen pyytämiseen ja pitämiseen liittyvistä menettelyistä. Nykyisessä ohjeessa määrätään vastauspuheenvuoron pituudesta samansanaisesti työjärjestyksen tapaan.

Työjärjestyksen tasolla on tarkoituksenmukaista säätää nykyistä väljemmin vastauspuheenvuoron pituudesta. Tämä antaa puhemiehelle mahdollisuuden harkintansa mukaan myöntää tavanomaista pidemmän vastauspuheenvuoron esimerkiksi ministerille debatin yhteydessä tai muutoin, kun siihen on syytä. Puhemiesneuvosto voi ohjeitaan muuttamalla ilman säännösmuutoksia tarkentaa puheenvuorokäytäntöjä tai muita eduskuntatyön käytäntöjä vastauspuheenvuoro-

rojen osalta ja muutoinkin, jos siihen ilmenee tarvetta.

Vastauspuheenvuorosta ehdotetaan säädettäväksi momentissa samoin kuin säädetään kyselytunnilla käytettävien puheenvuorojen osalta eli että sen tulee olla lyhyt. Ehdotettu muotoilu korostaa vastauspuheenvuorojen luonnetta, mutta joustaa, jos puhemies arvioi sen tarpeelliseksi.

53 §. Lakiehdotuksen käsittely. Pykälä sisältää perussäännökset lakiehdotuksen käsittelyvaiheista täysistunnossa. Sääntelykokonaisuus on sanamuodoiltaan ja järjestykseltään koettu käytännön eduskuntatyössä hankalaksi. Tämän vuoksi ehdotetaan, että säännökseen tehdään eräitä kielellisiä ja rakenteellisia muutoksia puuttumatta kuitenkaan pykälän asiasisältöön.

Pykälän 1 momenttiin ei ehdoteta muutoksia.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan koottavaksi säännökset ensimmäisen käsittelyn kulusta siirtämällä tähän yhteyteen 3 momentin säännös, jonka mukaan yleiskeskustelun päätyttyä lakiehdotus otetaan yksityiskohtaiseen käsittelyyn. Samaan yhteyteen otettaisiin nykyisen 4 momentin säännös mahdollisuudesta käsitellä lakiehdotus ilman pykäläkohtaista käsittelyä siltä osin kuin poikkeavia säännösehdotuksia ei ole tehty. Momentissa säädettäisiin lisäksi nyt 6 momenttiin sisältyvästä kiellosta ehdottaa lakiehdotuksen hylkäämistä ensimmäisessä käsittelyssä.

Pykälän 3 momenttiin jäisi säännös lakiehdotuksen sisällön hyväksymisestä mietinnön mukaisena tai sen lähettämisestä suureen valiokuntaan. Momentin ensimmäinen virke yksityiskohtaisen käsittelyn alkamisesta yleiskeskustelun päätyttyä ehdotetaan edellä todetun mukaisesti siirrettäväksi 2 momenttiin, jossa kuvataan lakiehdotuksen ensimmäisen käsittelyn kulkua.

Lakiehdotuksen toista käsittelyä koskeva säännös ehdotetaan otettavaksi 4 momenttiin nykyisestä 5 momentista. Momentti säilyisi muutoin nykyisellään, mutta siitä jätetään pois virkkeen lopussa oleva ilmaus "asian johdosta".

Pykäläehdotuksen 5 momentin säännös lakiehdotuksen kiireelliseksi julistamisesta vastaa nykyistä 7 momenttia kielellisesti tarkistettuna.

Esimerkiksi termi "julistettu" korvataan ilmauksella "on päättynyt".

Pykälän 6 momentissa säilyy ehdotuksen mukaan säännös mahdollisuudesta lähettää asia ensimmäisen käsittelyn aikana sitä valmistelevasti käsittelemään valiokuntaan tai muuhun erikoisvaliokuntaan. Samaan yhteyteen otettaisiin nyt 2 momenttiin sisältyvä säännös siitä, että asia voidaan lähettää yleiskeskustelun kuluessa suureen valiokuntaan. Lisäksi todettaisiin, että asian käsittely jatkuu tässä tapauksessa asian jatkettuna valiokuntakäsittelyssä valmistuneen mietinnön pohjalta.

Voimassa olevan 6 momentin säännös siitä, että suuri valiokunta voi pyytää käsiteltävänä olevasta asiasta lausunnon toiselta valiokunnalta, ehdotetaan jätettäväksi tarpeettomana pois. Valiokunnan oikeudesta pyytää lausunto toiselta valiokunnalta säädetään työjärjestyksen 38 §:ssä. Säännöksen voidaan katsoa ulottuvan erikoisvaliokuntien ohella suureen valiokuntaan.

55 §. *Ainoa käsittely.* Pykälän 1 momentista ehdotetaan jätettäväksi pois virke, jonka mukaan ainoan käsittelyn aluksi esitellään valiokunnan mietintö, sekä momentin viimeinen virke, jossa mainitaan yksityiskohtainen käsittely. Muutos on tarpeen siksi, että eduskunnan uudessa sähköisessä asiankäsitelyjärjestelmässä ainoan käsittelyn alaan otetaan useita sellaisiakin asioita, joita ei valmistella valiokunnassa. Näitä ovat esimerkiksi edustajan vapauttaminen tehtävästään, toimielinvaalit ja salin istumajärjestys. Muutos ei ole sen esteenä, että käsittelyn alussa esitellään mietintö.

59 §. *Talousarvioesityksen käsittely.* Pykälän 1 momentissa on säännökset talousarvion käsitteystä ainoan käsittelyn asiana. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta talousarvion käsittelyä koskevasta menettelytavasta. Muutoksella momentti saatetaan vastaamaan nykyistä käytäntöä, jossa täysistunto hyväksyy ennen talousarvioesityksen ainoan käsittelyn alkua puhemiesneuvoston laatiman menettelytavan. Momentista ehdotetaan lisäksi poistetta-

vaksi sen toinen virke, jonka mukaan yleiskeskustelun päätyttyä asia otetaan yksityiskohtaiseen käsittelyyn. Tämä mahdollistaa talousarvion käsittelyn järjestämisen tarkoituksenmukaisella tavalla, ja menettelytavassa voidaan määritellä yleiskeskustelun ja yksityiskohtaisen käsittelyn kulku esimerkiksi ajoittamalla pääluokkien keskusteluosuuksia koko talousarvioesityksen yleiskeskustelun lomaan.

60 §. *Päätös- ja äänestys ehdotukset.* Pykälän 1 momentissa oleva termi "julistettu" ehdotetaan poistettavaksi ja keskustelun todettaisiin ainoastaan päättyneen.

63 §. *Äänestyksen tulos.* Voimassa olevassa 2 momentissa säädetään siitä, missä tapauksissa täysistunnon pöytäkirjaan merkitään, miten kukin on äänestänyt ja ketkä ovat olleet äänestyksestä poissa. Nykyään tiedot kaikista äänestyksistä toimitetaan eduskunnan verkkosivuille jokaisen saataville. Yksittäisten äänestysten merkitseminen täysistunnon pöytäkirjaan ei tästä syystä enää ole tarpeellista. Täysistunnon pöytäkirjan verkkoversiossa jokainen äänestysasia on linkitetty äänestystietoihin. Verkkopalvelussa ovat saatavilla niin äänestys- kuin poissaolotiedot kunkin edustajan osalta erikseen.

Pykälän 2 momentin viimeinen virke, jonka mukaan keskustelua asiasta ei sallita, ehdotetaan siirrettäväksi uuteen 3 momenttiin. Tämä selvittää sen, että keskustelua koskeva rajoitus kohdistuu sekä 1 että 2 momenttiin.

69 §. *Täysistunnon pöytäkirja.* Täysistunnon pöytäkirja sisältää kaikki tarpeelliset tiedot täysistunnon kulusta. Pöytäkirja valmistuu ja tallennetaan tietoverkkoon muutaman tunnin sisällä istunnon päättymisestä. Momentissa ehdotetaan säädettäväksi lisäksi velvollisuudesta julkaista viipymättä tiedot täysistunnon päätöksistä tietoverkossa, mikä vastaa jo nykyistä käytäntöä. Riippumatta täysistunnon pöytäkirjasta eduskunnan päätöksiä koskevat tiedot on syytä saatavilla erikseen ja mahdollisimman nopeasti yleisön saataville.

Pykälän 2 momenttiin ei ehdoteta muutoksia. Pykälän 3 momentissa säädetään edustajien oi-

keuksista saada eräissä tilanteissa itseään koskevia merkintöjä täysistunnon pöytäkirjaan. Momentin jälkimmäisen virkkeen mukaan edustajalla on oikeus saada pyynnöstä merkintä pöytäkirjaan, jos hän ei ole ollut läsnä päätöstä tehtäessä. Täysistunnon pöytäkirjaan merkitään läsnäolo- ja poissaolotiedot sekä jälkikäteistä ilmoittautumista koskevat tiedot. Äänestystiedoista ilmenee, ketkä edustajat ovat olleet poissa. Näistä tiedoista on helposti saatavilla kutakin eduskunnan päättämää asiaa koskevat läsnäolotiedot. Mainitun säännöksen mukaisia pyyntöjä ei ole tiettävästi tehty. Näillä perusteilla ehdotetaan, että virke poistetaan momentista tarpeettomana.

Pykälän 4 momentin mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa eduskunnan pääsihteeri ja tarkistaa puhemies. Ehdotuksen mukaan pöytäkirjan allekirjoittaisi jatkossa eduskunnan pääsihteeri ja sen tarkistamisesta puhemiesin toimesta luovuttaisiin. Riittävänä voidaan pitää sitä, että pääsihteeri allekirjoittaa pöytäkirjan, mikä vastaa sääntelyä myös päätöspöytäkirjan osalta. Pöytäkirjan sisältö tarkistetaan ja korjataan virkatyönä pöytäkirjatoimistossa.

Pykälän 4 momentin viimeisen virkkeen mukaan pöytäkirja tallennetaan yleisön saataville tietoverkkoon. Ehdotuksen mukaan pöytäkirja tulee tallentaa viipymättä tietoverkkoon. Tämä vastaa ehdotettua 1 momenttia täysistunnon päätösten julkaisemisesta.

2. Eduskunnan vaalisääntö

6 §. Vaalin toimittaminen. Täysistunnossa toimitettavista vaaleista säädetään eduskunnan vaalisäännössä, jonka 1 §:n mukaan vaalisääntöä sovelletaan muun muassa eduskunnan puhemiesin ja varapuhemiesin vaaleihin. Perustuslain 34 §:n mukaan nämä vaalit tulee toimittaa umpilipuvin. Eduskunnan vaalisäännön 6 §:n mukaan henkilövaali toimitetaan yhtä vaaliurnaa käyttäen. Edustajat tuovat suljetun äänestyslipun nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä urnaan. Puhemiesistä avustaa neljä edustajaa äänestyslippujen tarkastamisessa, annettujen äänten julkilukemisessa ja äänten laskemisessa.

Koko vaalitoimitus on kestänyt yleensä reilut kaksi tuntia. Edustajien ja ministerien ajankäyttöä ajatellen on tarkoituksenmukaista pyrkiä lyhentämään tätä aikaa. Näin mahdollistetaan samalla edustajien laajempi läsnäolo vaalitoimituksessa, mikä osaltaan korostaa puhemiesin vaalien merkitystä.

Vaalitoimituksen lyhentämiseksi vaalisäännön 6 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että henkilövaali voidaan toimittaa kahdella vaaliurnalla käyttäen puhemiesin harkinnan mukaan. Tällöin henkilövaalissa salin oikea puoli käyttäisi oikean puoleisen puhujakorokkeen urnaa ja vasen puoli vasemmanpuoleista urnaa. Sama käytäntö on ollut työjärjestyksen 62 §:ssä tarkoitettussa avoimessa lippuäänestyksessä, jota voidaan käyttää mm. silloin, jos koneäänestystä ei teknisistä syistä voida toimittaa. Ajantasaiset, nimenhuudon mukaiset nimelistat tätä vaalitapaa/äänestystilannetta varten ovat valmiina ja käytettävissä jokaisilla valtiopäivillä.

Ehdotetulla muutoksella puhemiesin vaaliin käytetty aika lyhentyisi nykyisestä 40 minuutista 30 minuuttiin. Puhemiesin vaalitoimitus lyhentyisi noin puoleentoista tuntiin nykyisestä kahdesta tunnista. Käytännössä vaalitoimitukseen kuluva aika voidaan vielä lyhentää luopumalla äänestyslippujen ääneen lukemisesta, mihin kuluu aikaa noin 30 minuuttia. Tästä on mahdollista päättää vaalikohtaisesti.

Vaalikauden alussa, kun edustajat istuvat aakosjärjestyksessä salissa ja paikalla on uusia edustajia, saattaa käytännön syistä olla helpompi toteuttaa puhemiesin vaali yhtä urnaa käyttäen. Muilla valtiopäivillä ja tapauskohtaisesti muissakin henkilövaaleissa voitaisiin jatkossa käyttää kahta urnaa.

9 §. Ehdokaslistan tarkistaminen. Eduskunnan vaalisäännön 9 §:n 1 momentin mukaan eduskunnan pääsihteeri tarkastaa ja hyväksyy toimielinvaalia koskevan ehdokaslistan.

Nykyisin toimielinvaaleja hoitamaan on nimetty virkamies keskuskanslian sihteeristöstä. Käytännössä eduskuntasihteeri tarkastaa, että vapautuspyyntö tietystä toimielimestä on mah-

dollinen ja että ehdokaslistassa mainitut henkilöt voivat tulla valituiksi ko. toimielimeen sekä hoitaa toimielinvaaliasioiden valmistelun puhemiesneuvostolle ja täysistunnolle. Toimielinten jäsenyysmuutokset ovat olleet vuosia yksimielisiä, ja asiaan liittyvät käytännön järjestelyt ovat sujuneet saumattomasti keskuskanslian ja eduskuntaryhmien välillä.

Vaalisäännön 9 §:n 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, ettei pääsihteerin tarkastusta ja hyväksymistä enää edellytetä, vaan ehdokaslistan tarkastaa ja hyväksyy toimielinasioita hoitamaan määrätty keskuskanslian virkamies.

Ehdotuksen valmistelu. Puhemiesneuvoston ehdotus on valmisteltu virkatyönä eduskunnan keskuskansliassa.

Voimaantulo. Eduskunnan työjärjestyksen ja eduskunnan vaalisäännön muutokset ehdotetaan tulemaan voimaan 1.2.2013.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 6 §:n 1 momentin 7 kohdan nojalla puhemiesneuvosto ehdottaa,

että eduskunnan työjärjestykseen ja eduskunnan vaalisääntöön tehdään seuraavat muutokset:

1.

Eduskunnan päätös

eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 52 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla,

kumotaan eduskunnan työjärjestyksen (40/2000) 6 §:n 1 momentin 3 kohta ja 47 §:n 3 momentti sekä

muutetaan 24 §:n 2 momentti, 25 §, 26 §:n 2 momentti, 30 a §, 52 §:n 1 momentti, 53 §, 55 §:n 1 momentti, 59 §:n 1 momentti, 60 §:n 1 momentti, 63 §:n 2 momentti ja 69 §, sellaisina kuin niistä ovat 30 a § eduskunnan päätöksessä 118/2003, 53 § osaksi eduskunnan päätöksessä 10/2006 sekä 55 §:n 1 momentti ja 59 §:n 1 momentti eduskunnan päätöksessä 71/2011 ja 69 § osaksi eduskunnan päätöksessä 71/2011, sekä

lisätään 63 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

24 §

Pääministerin ilmoitus

— — — — —
Puhemies päättää, sallitaanko ilmoituksen johdosta keskustelua. Puhemies myöntää harkintansa mukaan puheenvuorot sen estämättä, mitä 50 §:ssä säädetään. Kun puhemies katsoo keskustelun riittävän, hän toteaa sen päättyneeksi.

25 §

Suullinen kyselytunti

Puhemiesneuvosto voi päättää, että täysistunnossa käydään keskustelu, jossa edustajat esittävät kysymyksiä ministereille (*kyselytunti*).

Kyselytunnilla voidaan puheenvuorojen myöntämisessä poiketa siitä, mitä 50 §:ssä säädetään. Puhemies myöntää harkintansa mukaan lyhyitä puheenvuoroja edustajille kysymyksen esittämistä ja ministereille siihen vastaamista varten. Kun puhemies katsoo keskustelun riittävän, hän toteaa sen päättyneeksi.

Puhemiesneuvosto antaa asiasta tarkempia ohjeita.

26 §

Ajankohtaiskeskustelu

Ajankohtaiskeskustelun järjestämisestä päättää puhemiesneuvosto. Puheenvuorojen myöntämisessä voidaan poiketa siitä, mitä 50 §:ssä säädetään. Kun puhemies katsoo keskustelun riittävän, hän toteaa sen päättyneeksi.

30 a §

Valiokunnan saama selvitys

Puhemiesneuvosto voi valiokunnan esityksestä päättää perustuslain 47 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityksen ottamisesta keskusteltavaksi täysistunnossa, jolloin eduskunta ei kuitenkaan tee päätöstä asiassa. Puheenvuorojen myöntämisessä voidaan poiketa siitä, mitä 50 §:ssä säädetään. Kun puhemies katsoo keskustelun riittävän, hän toteaa sen päättyneeksi.

52 §

Vastauspuheenvuorot

Puhemies voi 50 ja 51 §:n estämättä antaa harvintansa mukaan ja määräämässään järjestyksessä tilaisuuden vastata lyhyesti puheenvuoroon.

53 §

Lakiehdotuksen käsittely

Asia, joka sisältää lakiehdotuksen, otetaan täysistunnossa valiokunnan mietinnön pohjalta kahteen käsittelyyn.

Ensimmäisessä käsittelyssä esitellään valiokunnan mietintö ja käydään asiasta yleiskeskustelu. Sen jälkeen päätetään yksityiskohtaisessa käsittelyssä lakiehdotuksen sisällöstä. Lakiehdotuksen sisältö voidaan yksityiskohtaisessa käsittelyssä todeta ilman pykäläkohtaista käsitte-

lyä hyväksytyksi mietinnön mukaisena niiltä osin kuin asian asiakirjoissa ei ole mietinnöstä poikkeavia säännösehdotuksia eikä tällaisia ehdotuksia myöskään ole tehty 58 §:ssä säädettyssä järjestyksessä. Ensimmäisessä käsittelyssä ei saa tehdä ehdotusta lakiehdotuksen hylkäämisestä.

Jos lakiehdotuksen sisältö hyväksytään mietinnön mukaisena, asian ensimmäinen käsittely todetaan päättyneeksi. Muussa tapauksessa asia lähetetään eduskunnan päätöksen mukaisena suureen valiokuntaan. Suuri valiokunta voi yhtyä eduskunnan päätökseen tai ehdottaa siihen muutoksia. Jos suuri valiokunta ehdottaa muutoksia, eduskunta päättää niiden hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Tämän jälkeen asian ensimmäinen käsittely todetaan päättyneeksi.

Toisessa käsittelyssä, joka pidetään aikaisintaan kolmantena päivänä ensimmäisen käsittelyn päättymisestä, eduskunta päättää lakiehdotuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä sekä mahdollisista eduskunnan lausumista.

Ehdotus lakiehdotuksen julistamisesta kiireelliseksi on, jos sitä ei ole tehty valiokunnan mietinnössä, tehtävä asian toisessa käsittelyssä ennen kuin keskustelu on päättynyt.

Ensimmäisen käsittelyn aikana eduskunta voi lähettää asian sitä valmistelevasti käsitteleeeseen valiokuntaan tai muuhun erikoisvaliokuntaan sekä yleiskeskustelun kuluessa suureen valiokuntaan. Käsittelyä jatketaan valmistuneen uuden mietinnön pohjalta.

55 §

Ainoa käsittely

Muut kuin 53 ja 54 §:ssä tarkoitetut täysistunnon päiväjärjestyksen asiat, joista eduskunnan tulee päättää ja joista ei erikseen toisin säädetä, otetaan täysistunnossa ainoaan käsittelyyn.

59 §

Talousarvioesityksen käsittely

Valtion talousarvioesitys otetaan täysistunnossa valtiovarainvaliokunnan mietinnön poh-

jalta ainoaan käsittelyyn eduskunnan hyväksymän menettelytavan mukaisesti. Talousarvioehdotuksen pääluokka tai osasto taikka niiden luku todetaan hyväksytyksi mietinnön mukaisena, jollei muutosehdotuksia siihen ole tehty sen mukaan kuin jäljempänä tässä pykälässä säädetään.

60 §

Päätös- ja äänestys ehdotukset

Kun keskustelu käsiteltävästä asiasta on päätynyt, puhemies esittää selonteon tehdyistä ehdotuksista. Jos puhemiehen selontekoa vastaan tehdään muistutus, jonka puhemies havaitsee oikeaksi, hänen on oikaistava selonteko. Jos muistutus puhemiehen mielestä ei anna aihetta selonteon muuttamiseen, eduskunta päättää selonteosta.

63 §

Äänestyksen tulos

Tulokset kaikista äänestyksistä säilytetään ja julkaistaan.

Keskustelua asiasta ei sallita.

69 §

Täysistunnon pöytäkirja

Täysistunnosta laaditaan pöytäkirja, johon merkitään tiedot asioiden käsittelystä ja täysistunnossa käydyt keskustelut. Tiedot täysistunnossa tehdyistä päätöksistä julkaistaan viipymättä tietoverkossa.

Pöytäkirjaan merkittävä puhe annetaan puhujan tarkastettavaksi. Puheen asiasisältöön ei saa tehdä muutoksia.

Jos edustaja ei ole yhtynyt täysistunnon päätökseen, hänellä on oikeus ilmoittaa eriyvä mielipiteensä pöytäkirjaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa eduskunnan pääsihteeri. Pöytäkirja tallennetaan viipymättä yleisön saataville tietoverkkoon.

Tämä eduskunnan päätös tulee voimaan päivänä kuuta 2013.

2.

Eduskunnan päätös

eduskunnan vaalisäännön 6 ja 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 52 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla,

muutetaan eduskunnan vaalisäännön (250/2000) 6 §:n 1 momentti ja 9 §:n 1 momentti seuraavasti:

6 §

Vaalin toimittaminen

Henkilövaalissa käytetään yhtä tai kahta vaaliurnaa puhemiehen harkinnan mukaan. Äänes-

tyslippu tuodaan urnaan tai urniin nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä ja niin taitettuna, ettei lipun sisältö ole näkyvissä. Muussa järjestyksessä ei äänestyslippua saa urnaan tuoda.

9 §

Ehdokaslistan tarkastaminen

Tämä eduskunnan päätös tulee voimaan
päivänä kuuta 2013.

Ehdokaslistan tarkastaa ja hyväksyy eduskun-
nan pääsihteerin tehtävään määräämä virkamies.

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2012

Eero Heinäluoma
Eduskunnan puhemies

Seppo Tiitinen
Eduskunnan pääsihteeri

Eduskunnan päätös

eduskunnan työjärjestyksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 52 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla,

kumotaan eduskunnan työjärjestyksen (40/2000) 6 §:n 1 momentin 3 kohta ja 47 §:n 3 momentti sekä

muutetaan 24 §:n 2 momentti, 25 §, 26 §:n 2 momentti, 30 a §, 52 §:n 1 momentti, 53 §, 55 §:n 1 momentti, 59 §:n 1 momentti, 60 §:n 1 momentti, 63 §:n 2 momentti ja 69 §, sellaisina kuin niistä ovat 30 a § eduskunnan päätöksessä 118/2003, 53 § osaksi eduskunnan päätöksessä 10/2006 sekä 55 §:n 1 momentti ja 59 §:n 1 momentti eduskunnan päätöksessä 71/2011 ja 69 § osaksi eduskunnan päätöksessä 71/2011, sekä

lisätään 63 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

<i>Voimassa oleva työjärjestys</i>	<i>Ehdotus</i>
6 §	6 §
<i>Puhemiesneuvoston tehtävät</i>	<i>Puhemiesneuvoston tehtävät</i>
Puhemiesneuvoston tehtävä on:	Puhemiesneuvoston tehtävä on:
3) laatia vaalikauden ensimmäisillä valtiopäivillä luettelo lepäämään hyväksytyistä lakiehdotuksista ja tehdä ehdotus niiden lähettämisestä valiokuntiin;	(Kumotaan)
24 §	24 §
<i>Pääministerin ilmoitus</i>	<i>Pääministerin ilmoitus</i>
Puhemies päättää, sallitaanko ilmoituksen johdosta keskustelua. Puhemies myöntää harkintansa mukaan puheenvuorot sen estämättä, mitä 50 §:ssä säädetään. Katsottuaan keskustelun riittävän puhemies julistaa keskustelun päättyneeksi.	Puhemies päättää, sallitaanko ilmoituksen johdosta keskustelua. Puhemies myöntää harkintansa mukaan puheenvuorot sen estämättä, mitä 50 §:ssä säädetään. <i>Kun puhemies katsoo keskustelun riittävän, hän toteaa sen päättyneeksi.</i>

Voimassa oleva työjärjestys

25 §

Suullinen kyselytunti

Puhemiesneuvosto voi päättää, että täysistunnossa käydään keskustelu, jossa edustajat esittävät suullisesti *lyhyitä* kysymyksiä ministereille.

Kyselytunnilla käytävässä keskustelussa voidaan puheenvuorojen myöntämisessä poiketa siitä, mitä 50 §:ssä säädetään. Puhemies antaa harkintansa mukaan kysymyksen tekijän ja muiden edustajien sekä ministerien käyttää asiasta puheenvuoroja. Kun puhemies katsoo keskustelun riittävän, hän julistaa keskustelun päättyneeksi.

Puhemiesneuvosto antaa asiasta tarkempia ohjeita.

26 §

Ajankohtaiskeskustelu

— — — — —
Ajankohtaiskeskustelun järjestämisestä päättää puhemiesneuvosto. Puheenvuorojen myöntämisessä voidaan poiketa siitä, mitä 50 §:ssä säädetään.
— — — — —

30 a §

Valiokunnan saama selvitys

Puhemiesneuvosto voi valiokunnan esityksestä päättää perustuslain 47 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityksen ottamisesta keskusteltavaksi täysistunnossa, jolloin eduskunta ei kuitenkaan tee päätöstä asiassa.

Ehdotus

25 §

Suullinen kyselytunti

Puhemiesneuvosto voi päättää, että täysistunnossa käydään keskustelu, jossa edustajat esittävät (*poist.*) kysymyksiä ministereille (*Kyselytunti*).

Kyselytunnilla voidaan puheenvuorojen myöntämisessä poiketa siitä, mitä 50 §:ssä säädetään. Puhemies *myöntää* harkintansa mukaan *lyhyitä puheenvuoroja edustajille kysymyksen esittämistä ja ministereille siihen vastaamista varten*. Kun puhemies katsoo keskustelun riittävän, hän *toteaa sen päättyneeksi*.

Puhemiesneuvosto antaa asiasta tarkempia ohjeita.

26 §

Ajankohtaiskeskustelu

— — — — —
Ajankohtaiskeskustelun järjestämisestä päättää puhemiesneuvosto. Puheenvuorojen myöntämisessä voidaan poiketa siitä, mitä 50 §:ssä säädetään. *Kun puhemies katsoo keskustelun riittävän, hän toteaa sen päättyneeksi*.
— — — — —

30 a §

Valiokunnan saama selvitys

Puhemiesneuvosto voi valiokunnan esityksestä päättää perustuslain 47 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityksen ottamisesta keskusteltavaksi täysistunnossa, jolloin eduskunta ei kuitenkaan tee päätöstä asiassa. *Puheenvuorojen myöntämisessä voidaan poiketa siitä, mitä 50 §:ssä säädetään. Kun puhemies katsoo keskustelun riittävän, hän toteaa sen päättyneeksi*.

Voimassa oleva työjärjestys

47 §

Ilmoittautuminen täysistuntoon

—————
Täysistunnossa, joka pidetään 25 tai 26 §:ssä tarkoitetun asian käsittelemiseksi, ei toimiteta nimenhuutoa.

52 §

Vastauspuheenvuorot

Puhemies voi 50 ja 51 §:n estämättä antaa harkintansa mukaan ja määräämässään järjestyksessä tilaisuuden vastata puheenvuoroon. *Vastauspuheenvuoro saa kestää enintään kaksi minuuttia. Puhemies voi päättää, että keskustelussa käytetään enintään yhden minuutin vastauspuheenvuoroja.*
—————

Ehdotus

47 §

Ilmoittautuminen täysistuntoon

—————
(Kumotaan)

52 §

Vastauspuheenvuorot

Puhemies voi 50 ja 51 §:n estämättä antaa harkintansa mukaan ja määräämässään järjestyksessä tilaisuuden vastata *lyhyesti* puheenvuoroon. *(Poist.)*
—————

Voimassa oleva työjärjestys

53 §

Lakiehdotuksen käsittely

Asia, joka sisältää lakiehdotuksen, otetaan täysistunnossa valiokunnan mietinnön pohjalta kahteen käsittelyyn.

Ensimmäisessä käsittelyssä esitellään valiokunnan mietintö ja käydään asiasta yleiskeskustelu. Yleiskeskustelun aikana asia voidaan päättää lähettää suureen valiokuntaan, jolloin käsittelyä jatketaan suuren valiokunnan mietinnön pohjalta.

Yleiskeskustelun päätyttyä lakiehdotus otetaan yksityiskohtaiseen käsittelyyn, jossa päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. Jos lakiehdotus hyväksytään yksityiskohtaisessa käsittelyssä mietinnön mukaisena, asian ensimmäinen käsittely todetaan päättyneeksi. Muussa tapauksessa asia lähetetään eduskunnan päätöksen mukaisena suureen valiokuntaan. Suuri valiokunta voi yhtyä eduskunnan päätökseen tai ehdottaa siihen muutoksia. Jos suuri valiokunta ehdottaa muutoksia, eduskunta päättää niiden hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Tämän jälkeen asian ensimmäinen käsittely todetaan päättyneeksi.

Lakiehdotuksen sisältö voidaan yksityiskohtaisessa käsittelyssä todeta ilman pykäläkohtaista käsittelyä hyväksytyksi mietinnön mukaisena niiltä osin kuin asian asiakirjoissa ei ole mietinnöstä poikkeavia säännösehdotuksia eikä tällaisia ehdotuksia myöskään ole tehty 58 §:ssä säädettyssä järjestyksessä.

Toisessa käsittelyssä, joka pidetään aikaisintaan kolmantena päivänä ensimmäisen käsittelyn päättymisestä, eduskunta päättää lakiehdotuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä sekä mahdollisista eduskunnan lausumista asian johdosta.

Ensimmäisessä käsittelyssä ei saa tehdä ehdotusta lakiehdotuksen hylkäämisestä. Ensimmäisen käsittelyn aikana eduskunta voi lähettää asian sitä valmistelevasti käsitelleeseen valiokuntaan tai muuhun valiokuntaan. Myös suuri valiokunta voi pyytää käsiteltävänä olevasta asiasta lausunnon toiselta valiokunnalta.

Ehdotus kiireelliseksi julistamisesta on, milloin sitä ei ole tehty valiokunnan mietinnössä, tehtävä asian toisessa käsittelyssä ennen kuin keskustelu on julistettu päättyneeksi.

Ehdotus

53 §

Lakiehdotuksen käsittely

Asia, joka sisältää lakiehdotuksen, otetaan täysistunnossa valiokunnan mietinnön pohjalta kahteen käsittelyyn.

Ensimmäisessä käsittelyssä esitellään valiokunnan mietintö ja käydään asiasta yleiskeskustelu. *Sen jälkeen päätetään yksityiskohtaisessa käsittelyssä lakiehdotuksen sisällöstä. Lakiehdotuksen sisältö voidaan yksityiskohtaisessa käsittelyssä todeta ilman pykäläkohtaista käsittelyä hyväksytyksi mietinnön mukaisena niiltä osin kuin asian asiakirjoissa ei ole mietinnöstä poikkeavia säännösehdotuksia eikä tällaisia ehdotuksia myöskään ole tehty 58 §:ssä säädettyssä järjestyksessä. Ensimmäisessä käsittelyssä ei saa tehdä ehdotusta lakiehdotuksen hylkäämisestä.*

Jos lakiehdotuksen sisältö hyväksytään mietinnön mukaisena, asian ensimmäinen käsittely todetaan päättyneeksi. Muussa tapauksessa asia lähetetään eduskunnan päätöksen mukaisena suureen valiokuntaan. Suuri valiokunta voi yhtyä eduskunnan päätökseen tai ehdottaa siihen muutoksia. Jos suuri valiokunta ehdottaa muutoksia, eduskunta päättää niiden hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Tämän jälkeen asian ensimmäinen käsittely todetaan päättyneeksi.

Toisessa käsittelyssä, joka pidetään aikaisintaan kolmantena päivänä ensimmäisen käsittelyn päättymisestä, eduskunta päättää lakiehdotuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä sekä mahdollisista eduskunnan lausumista.

Ehdotus lakiehdotuksen julistamisesta kiireelliseksi on, jos sitä ei ole tehty valiokunnan mietinnössä, tehtävä asian toisessa käsittelyssä ennen kuin keskustelu on päättynyt.

Ensimmäisen käsittelyn aikana eduskunta voi lähettää asian sitä valmistelevasti käsitelleeseen valiokuntaan tai muuhun erikoisvaliokuntaan sekä yleiskeskustelun kuluessa suureen valiokuntaan. Käsittelyä jatketaan valmistuneen uuden mietinnön pohjalta.

Voimassa oleva työjärjestys

55 §

Ainoa käsittely

Muut kuin 53 ja 54 §:ssä tarkoitetut täysistunnon päiväjärjestyksen asiat, joista eduskunnan tulee päättää ja joista ei erikseen toisin säädetä, otetaan täysistunnossa ainoaan käsittelyyn. *Ainoan käsittelyn aluksi esitellään valiokunnan mietintö, johon sisältyvästä ehdotuksesta päätetään käsittelyn lopuksi. Keskustelun päätyttyä voidaan suorittaa yksityiskohtainen käsittely, jossa päätetään asiasta.*

59 §

Talousarvioesityksen käsittely

Valtion talousarvioesitys otetaan täysistunnossa valtiovarainvaliokunnan mietinnön pohjalta ainoaan käsittelyyn. *Käsittelyn aluksi käydään yleiskeskustelu, jonka päätyttyä asia otetaan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.* Talousarvioehdotuksen pääluokka tai osasto taikka niiden luku todetaan hyväksytyksi mietinnön mukaisena, jollei muutosehdotuksia siihen ole tehty sen mukaan kuin jäljempänä tässä pykälässä säädetään.

60 §

Päätös- ja äänestys ehdotukset

Kun keskustelu käsiteltävästä asiasta on julistettu päättyneeksi, puhemies esittää selonteon tehdyistä ehdotuksista. Jos puhemiehen selontekoa vastaan tehdään muistutus, jonka puhemies havaitsee oikeaksi, hänen on oikaistava selonteko. Jos muistutus puhemiehen mielestä ei anna aihetta selonteon muuttamiseen, eduskunta päättää siitä.

Ehdotus

55 §

Ainoa käsittely

Muut kuin 53 ja 54 §:ssä tarkoitetut täysistunnon päiväjärjestyksen asiat, joista eduskunnan tulee päättää ja joista ei erikseen toisin säädetä, otetaan täysistunnossa ainoaan käsittelyyn. *(Poist.)*

59 §

Talousarvioesityksen käsittely

Valtion talousarvioesitys otetaan täysistunnossa valtiovarainvaliokunnan mietinnön pohjalta ainoaan käsittelyyn *eduskunnan hyväksymän menettelytavan mukaisesti. (Poist.)* Talousarvioehdotuksen pääluokka tai osasto taikka niiden luku todetaan hyväksytyksi mietinnön mukaisena, jollei muutosehdotuksia siihen ole tehty sen mukaan kuin jäljempänä tässä pykälässä säädetään.

60 §

Päätös- ja äänestys ehdotukset

Kun keskustelu käsiteltävästä asiasta on *päätynyt*, puhemies esittää selonteon tehdyistä ehdotuksista. Jos puhemiehen selontekoa vastaan tehdään muistutus, jonka puhemies havaitsee oikeaksi, hänen on oikaistava selonteko. Jos muistutus puhemiehen mielestä ei anna aihetta selonteon muuttamiseen, eduskunta päättää selonteosta.

Voimassa oleva työjärjestys

63 §

Äänestyksen tulos

Tulokset kaikista äänestyksistä säilytetään. Täysistunnon pöytäkirjaan merkitään, miten kukin on kone- tai lippuäänestyksessä äänestänyt ja ketkä ovat olleet äänestyksestä poissa, jos puhemies katsoo sen tarpeelliseksi tai 20 edustajaa seisomaan nousten sitä pyytää välittömästi äänestyksen tuloksen julistamisen jälkeen taikka jos ehdotuksen hyväksymiseen vaaditaan määränemmistö. Keskustelua asiasta ei sallita.

69 §

Täysistunnon pöytäkirja

Täysistunnosta laaditaan pöytäkirja, johon merkitään tiedot asioiden käsittelystä ja täysistunnossa käydyt keskustelut.

Pöytäkirjaan merkittävä puhe annetaan puhujan tarkastettavaksi. Puheen asiasisältöön ei saa tehdä muutoksia.

Jos edustaja ei ole yhtynyt täysistunnon päätökseen, hänellä on oikeus ilmoittaa eriävä mielipiteensä pöytäkirjaan. *Jos edustaja ei ole ollut läsnä päätöstä tehtäessä, siitä on hänen pyynnöstään tehtävä merkintä pöytäkirjaan.*

Pöytäkirjan allekirjoittaa eduskunnan pääsihteeri ja tarkistaa puhemies. Pöytäkirja tallennetaan yleisön saataville tietoverkkoon.

Ehdotus

63 §

Äänestyksen tulos

Tulokset kaikista äänestyksistä säilytetään ja julkaistaan.

Keskustelua asiasta ei sallita.

69 §

Täysistunnon pöytäkirja

Täysistunnosta laaditaan pöytäkirja, johon merkitään tiedot asioiden käsittelystä ja täysistunnossa käydyt keskustelut. *Tiedot täysistunnossa tehdyistä päätöksistä julkaistaan viipymättä tietoverkossa.*

Pöytäkirjaan merkittävä puhe annetaan puhujan tarkastettavaksi. Puheen asiasisältöön ei saa tehdä muutoksia.

Jos edustaja ei ole yhtynyt täysistunnon päätökseen, hänellä on oikeus ilmoittaa eriävä mielipiteensä pöytäkirjaan. *(Poist.)*

Pöytäkirjan allekirjoittaa eduskunnan pääsihteeri. Pöytäkirja tallennetaan *viipymättä* yleisön saataville tietoverkkoon.

Tämä eduskunnan päätös tulee voimaan päivänä kuuta 2013.

2.

Eduskunnan päätös**eduskunnan vaalisäännön 6 ja 9 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 52 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla,

muutetaan eduskunnan vaalisäännön (250/2000) 6 §:n 1 momentti ja 9 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva vaalisääntö

6 §

Vaalin toimittaminen

Henkilövaalissa käytetään yhtä vaaliurnaa. Äänestyslippu tuodaan urnaan nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä ja niin taitettuna, ettei lipun sisältö ole näkyvissä. Muussa järjestyksessä ei äänestyslippua saa urnaan tuoda.

— — — — —

9 §

Ehdokaslistan tarkastaminen

Ehdokaslistan tarkastaa ja hyväksyy eduskunnan pääsihteeri.

— — — — —

Ehdotus

6 §

Vaalin toimittaminen

Henkilövaalissa käytetään yhtä *tai kahta vaaliurnaa puhemiehen harkinnan mukaan*. Äänestyslippu tuodaan urnaan *tai uurniin* nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä ja niin taitettuna, ettei lipun sisältö ole näkyvissä. Muussa järjestyksessä ei äänestyslippua saa urnaan tuoda.

— — — — —

9 §

Ehdokaslistan tarkastaminen

Ehdokaslistan tarkastaa ja hyväksyy eduskunnan *pääsihteerin tehtävään määräämä virkamies*.

— — — — —

Tämä eduskunnan päätös tulee voimaan päivänä kuuta 2013.
